

Raadsvoorstel

Onderwerp : Zienswijze op kostenverdeelsleutel VRGZ
Zaaknummer : 801447
Behandelend team : Veiligheid
Status : Openbaar

Besluit om

1. De zienswijze op de kostenverdeelsleutel van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1).

Inleiding

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft, naar aanleiding van een verzoek van West Betuwe en een extern onderzoek, vastgesteld dat de huidige kostenverdeelsleutel niet langer voldoet aan de criteria van rechtvaardigheid, solidariteit en duurzaamheid.

Een kostenverdeelsleutel is de systematiek waarmee de gezamenlijke kosten van de veiligheidsregio objectief over de deelnemende gemeenten worden verdeeld, bijvoorbeeld op basis van inwonertal, historische kosten of andere relevante parameters.

Momenteel gelden de volgende verdeelregels:

- 12 % op basis van inwonertal
- 88 % op basis van historische kosten

Dit hybride model is sinds 1 januari 2017 van kracht en in 2021 volledig ingevoerd. In het voorjaar van 2024 bent u via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het onderzoek naar mogelijke actualisatie van deze systematiek.

Op 3 juli 2025 heeft het Algemeen Bestuur een voorgenomen besluit genomen om per 2027 over te gaan op een volledige verdeling via het gemeentefonds (cluster Crisisbeheersing en Brandweer), met een niet-lineaire ingroeiperiode van vijf jaar. Met niet-lineair wordt bedoeld dat de grootste voordeelgemeenten het eerste jaar sterk dalen en daarna meer geleidelijk. De twee grootste nadeelgemeenten stijgen ieder jaar geleidelijk. De andere (nadeel)gemeenten groeien het eerste jaar in. De gemeente Beuningen is nadeelgemeente. U kan een zienswijze indienen tot en met 29 september 2025 (zie bijlage 2 en 3).

Beoogd effect

Met de herziene kostenverdeelsleutel wordt weer voldaan aan de criteria transparantie, eenvoud, regionale solidariteit, bevordering van doorontwikkeling, rechtvaardigheid en duurzaamheid, en via onze zienswijze kunnen wij als gemeente Beuningen input leveren voor de definitieve besluitvorming.

Argumenten

- 1.1. *In de zienswijze geeft u aan dat de nieuwe verdeelsleutel een transparante en controleerbare basis is voor de kostenverdeling.*

De nieuwe kostenverdeelsleutel sluit volledig aan bij het gemeentefonds (cluster Crisisbeheersing en Brandweer), dat is gebaseerd op objectieve en transparante maatstaven zoals inwoneraantal en sociale kenmerken. Hiermee ontstaat een uitlegbare en verantwoorde verdeelsleutel die recht doet aan de (financiële) draagkracht van gemeenten.

- 1.2. *En benadrukt u de noodzaak voor een ingroeiperiode van vijf jaar om de extra lasten geleidelijk te kunnen dragen.*

Gemeenten met een toenemende bijdrage, zoals de gemeente Beuningen en Druten, hebben voldoende tijd nodig om budgettair te kunnen meebewegen. Een gefaseerde ingroei vanaf 2027 voorkomt financiële druk en maakt de implementatie beheersbaar binnen gemeentelijke meerjarenbegrotingen.

1.3. U spreekt uw voorkeur uit voor een niet-lineaire ingroei wat de solidariteit versterkt.

Door voordeelgemeenten sneller te laten afbouwen en nadeelgemeenten geleidelijk te laten ingroeien, ontstaat een evenwichtig en solidair overgangstraject. Dit doet recht aan het feit dat sommige gemeenten in het verleden structureel méér hebben bijgedragen dan op basis van draagkracht gerechtvaardigd was.

1.4. U bent bevoegd om een zienswijze in te dienen.

In de gemeenschappelijke regeling VRGZ, artikel 11a lid 5, staat dat besluiten die een financieel belang hebben, worden voorgelegd aan de gemeenteraden voor een zienswijze.

Kanttekeningen

1.1. Het Algemeen Bestuur is niet verplicht de ingediende zienswijze over te nemen en kan een ander besluit nemen.

U geeft in de zienswijze aan het nieuwe verdeelsleutel te steunen. Het is echter mogelijk dat andere gemeenten een andere zienswijze indienen. Uiteindelijk beslist het AB, na een zorgvuldige afweging, waarbij ook een ander besluit mogelijk is. De kans hierop wordt klein geacht, aangezien er diverse bestuurlijke sessies zijn geweest en het overgrote deel van de gemeenten achter het nieuwe verdeelsleutel lijkt te staan.

Financiën

Per 2027 gaat de herziene kostenverdeelsleutel in, waarmee onze jaarlijkse bijdrage aan de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid verandert. Vanaf boekjaar 2027 is een ingroeiperiode van vijf jaar opgenomen, waarna in 2031 het definitieve, structurele extra bedrag geldt. In paragraaf 6.2 van het Eindrapport wordt het herverdeeleffect van een niet-lineaire ingroei weergegeven, gebaseerd op cijfers uit 2024. De bijdrage van de gemeente voor het boekjaar 2024 bedroeg € 1.713.249. De berekening in onderstaande tabel is gebaseerd op de gegevens uit het Eindrapport en gaat uit van een gelijkblijvend niveau van gemeentelijke bijdragen.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totale toename
Gemeentelijke bedragen	€1.713.249	€1.789.318	€1.865.387	€1.941.456	€2.017.525	€2.078.380	
Toename per jaar		€76.069	€76.069	€76.069	€76.069	€60.855	€365.131

Onderstaand overzicht toont de bijdragen, gebaseerd op de gemeentelijke bijdrage zoals opgenomen in de begroting van 2026 van de VRGZ. De gemeentelijke bijdrage kan echter jaarlijks veranderen als gevolg van fluctuaties in het aantal inwoners.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Gemeentelijke bijdrage	€1.895.417	€1.895.417	€1.914.390	€1.917.166	Nog onbekend	Nog onbekend
Extra bijdrage verdeelsleutel		€76.069	€152.138	€228.207	€304.276	€365.131
Totaal	€1.895.417	€1.971.486	€2.066.528	€2.145.373		

Met de hierboven genoemde totaalbedragen is rekening gehouden in de begroting 2026-2029 van de gemeente.

Tijdspad

Een concept zienswijzebrief wordt na behandeling in de commissie Samenleving & Bestuur toegezonden, onder voorbehoud van het gemeenteraadsbesluit. Na behandeling in de raad, wordt de zienswijzebrief in bijlage 1 definitief verstuurd.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen invloed op duurzaamheid.

Communicatie/Participatie

We versturen een zienswijzebrief aan het DB.

Evaluatie

Na afloop van deze termijn stelt het Algemeen Bestuur u in de Kaderbrief 2027 u in kennis van de definitieve besluitvorming over de kostenverdeelsleutel, het ingroeimodel en de ingroeiperiode. Afhankelijk daarvan kan bepaald worden of het beoogde doel is bereikt.

Bijlagen

- Bijlage 1: Zienswijze op kostenverdeelsleutel VRGZ
- Bijlage 2: Raadsbrief kostenverdeelsleutel VRGZ
- Bijlage 3: Eindrapport kostenverdeelsleutel VRGZ

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester